

בבית הדין הצבאי המחוזי
במחוז שיפוטי צפון
בפני:

אל"ם אורלי ירון - נשיאה

(ע"י ב"כ, סגן רותם אלבו)

בעניין: התובע הצבאי

נגד

(ע"י ב"כ, עו"ד אילן כץ)

ח XXX סמל י.ש

הכרעת - דין

הנאשם מורשע על-פי הודאתו, בשתי עבירות של שימוש בסם מסוכן, לפי סעיף 7(א) ו-1(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 ובעבירה של התנהגות שאינה הולמת, לפי סעיף 130 חוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, בהתאם לכתב האישום המתוקן ולפרטים הנוספים.

ניתנה והודעה היום, 2/11/2017, ובמעמד הנאשם והצדדים.

נשיאה

גזר - דין

הנאשם, סמל ש.י, נותן את הדין בגין עבירות של שימוש בסם מסוכן ועבירה של התנהגות שאינה הולמת, הנגזרת מהן. מכתב האישום המתוקן, בו הודה, ומן הפרטים הנוספים, עולה כי בשש הזדמנויות שונות, בתקופה שבין יום 7 ביולי 2017 ליום 16 בספט' 2017, עשה שימוש בסם מסוג קנאביס בנסיבות אזרחיות, בין היתר יחד עם טור ר. כ. בנוסף, ביום 15 בספט' 2017 השתמש בסם מסוג קוקאין, אותו שאף באמצעות קש. העבירות התגלו לאחר שהנאשם וחברו נתפסו בסיוור שגרתי של משטרת ישראל כשברשותם חומר החשוד כסם מסוכן. הנאשם שיתף פעולה בחקירתו והודה במיוחס לו.

הנאשם גוייס לצה"ל בחודש אוג' 2016. עברו המשמעתית תקין לחלוטין. מפקדו מזה מספר חודשים, סג"ם עמית קרץ, מסר כי הוא משרת בתפקיד מ"מ בסוללה מבצעית בחיל התותחנים על הצד הטוב ביותר. הוא מפקד על עשרות חיילים תוך גילוי אחריות ורצינות, וויתור על תנאי נוחות. הוא תיאר אותו כמפקד איכותי, המתפקד היטב תחת תנאי לחץ וקשוב לחייליו. לדבריו, מעידתו של הנאשם הפתיעה אותו והוא תולה אותה בתקופה קשה שעברה עליו, על רקע קבלת פיקוד על לוחמים ותיקים ממנו, התאבדות חבר לשירות וניתוח שעברה אימו החורגת. הקצין ביקש כי העונש שיוטל על הנאשם לא יפגע בחייו האזרחיים ויאפשר לו לסיים שירות בצורה תקינה ומכובדת.

בנוסף, הציגה ההגנה חוות דעת קב"ן מבסיס הכליאה. הנאשם הביע בפני הקב"נית תסכול רב נוכח האפשרות כי לא יחזור לשירות צבאי, תחושת אשמה על רקע התאבדות חברו, ותיאר את הקושי שלו על רקע המרחק מאביו ורצונו להסב לו גאווה. היא התרשמה מחייל בעל כוחות בגדר הנורמה ומערכות תמך מתפקדות, החווה מצוקה הסתגלותית בעלת מאפיינים דכאוניים על רקע משפחתי ועל רקע נסיבות אישיות.

עד כאן תיאור העבירות ונסיבותיו של הנאשם.

הצדדים הגיעו להסכמה חלקית לעניין עונשו של הנאשם. הם עתרו במשותף להטלת 89 ימי פסילה בפועל, עונש מאסר מותנה והורדה לדרגת טוראי. אשר לעונש המאסר לריצוי בפועל היו חלוקים בדעתם, בעיקר בשאלה האם ראוי כי זה יביא להטלת רישום פלילי מלא. התביעה הגבילה את טיעוניה לארבעה חודשי מאסר ואילו ההגנה ביקשה כי יוטל עונש שיוביל לרישום מופחת.

התביעה הדגישה בהקשר זה את חומרת כשלונו של הנאשם שעשה שימוש בשני סוגי סם בהיותו לוחם ומפקד. ההגנה מצידה הדגישה בהקשר זה את שירותו הטוב של הנאשם, את הרקע לכישלונו בעבירת השימוש בקוקאין, סמוך לאחר התאבדות חברו לשירות, ואת העובדה כי אביו של הנאשם מתגורר בארצות הברית והנאשם, המחזיק בגרין קארד, מבקש להצטרף אליו בתום ריצוי עונשו.

דיון והכרעה:

הנאשם נכשל בשימושים חוזרים בסם מסוכן, חלקם בצוותא חדא עם חייל אחר, זוטר בדרגה. אחד השימושים היה בסם מסוג קוקאין, הנחשב סם "קשה". כל אלה עשה בהיותו לוחם ומפקד על חיילים. השימושים לא נפסקו מיוזמתו אלא אך עם מעצרו על ידי שוטרי משטרת ישראל.

אומנם, הרקע לשימוש בקוקאין היה בתחושות קשות שליוו אותו לאור מותו של חברו לשירות בנסיבות אובדניות, אולם מאמרתו עולה כי את השימושים בקנאביס החל מבצע קודם לכן.

בנסיבות אלה, ולאור רמת הענישה הנוהגת, מצאתי כי מתחם העונש ההולם את מעשיו, בהתחשב בערך החברתי הנפגע ובמידת הפגיעה בו, עומד על שלושה עד חמישה חודשי מאסר לריצוי בפועל.

ענישה מסוג זה גוררת הטלת רישום פלילי מלא, ובאה השאלה לפתחי האם ראוי כי זו תהיה תוצאת ההליך המשפטי.

כבר נפסק לא אחת כי תיקון 63 במסגרתו הוסף סעיף 4404 לחש"ץ התולה את הרישום הפלילי בעונש שנגזר על הנאשם (בכל העבירות מסוג עוון למעט עבירות של העדר מו השירות שלא ברשות) מעורר קושי לא מבוטל. התיקון נמנע מהותרת שיקול דעת בידי הערכאה השיפוטית לקבוע האם ההרשעה תלווה ברישום פלילי מלא או מופחת, ומוליד דילמות מקום שראוי להעניש חייל בחומרה רבה אך להימנע מהכתמתו ברישום פלילי מלא ובמקרים הפוכים. בית הדין הצבאי לערעורים קרא איפוא כבר בשנת 2013 לעבודת מטה שתוליך לתיקון דבר החקיקה.

עד אז, ראו לנכון בתי הדין, במקרים חריגים, להימנע מהכתמת הנאשמים ברישום מלא, בין אם בדרך של הימנעות מניכוי המעצר מעונש המאסר המוטל, או באמצעות צירוף רכיב של מאסר בעבודות צבאיות למאסר בכליאה ממשית.

לא מצאתי כי המקרה שבפני בנסיבותיו נמנה על אותם מקרים חריגים ומיוחדים המצדיקים נקיטה באחד ממתווים אלה.

כפי שאמר הנאשם עצמו באמרתו ס/3 שהוגשה בהסכמה: "צריך להיות אידיוט בשביל להשתמש בסם כזה, אני מפקד בגדוד על חיילים, אני מהווה דוגמא לחיילים, בחיים לא אשתמש בסם כזה".

זה המקום לציין, כי לו היו מובאות בפני ראיות על כך שרישום פלילי מלא ימנע את הנאשם או יקשה עליו להתגורר בסמוך לאביו בארצות הברית, חרף העובדה כי הוא מחזיק בגרין קארד, אפשר כי הייתי מגיעה למסקנה אחרת בהקשר זה.

משכך, ולאחר ששקלתי לזכותו של הנאשם את שיתוף הפעולה שלו בחקירה, את שירותו הטוב והתורם, את הרקע לביצוע העבירות ושאר נסיבות הקולא ראיתי לנכון לגזור עליו את העונשים הבאים:

1. מאה (100) ימי מאסר לריצוי בפועל, מניינם מיום מעצרו.
2. ארבעה (4) חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש (3) שנים שלא יעבור עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים.

3. חודש (1) מאסר על תנאי למשך שנתיים (2) שלא יעבור עבירה שעניינה סירוב להבדק לשם גילוי שימוש בסמים מסוכנים.
4. שמונים ותשעה (89) ימי פסילה מקבל ומהחזק רנצ"א בפועל, מניינה מתום ריצוי עונש הכליאה.
5. הורדה לדרגת טוראי.

ראוי כי שירותו התורם של הנאשם והמוטיבציה הגבוהה שלו להמשך שירות, יהיו בפני כל גורם שידון בשאלת המשך שירותו הצבאי.

ניתן היום 12/11/2017 והודע בפומבי.
זכות ערעור תוך 15 יום.

נשיאה

העתק	נכון	מהמקור
רסן	רחל	חרס
ק'	בית	הדין

נערך על ידי
בתאריך
חתימת המגיה: